

§§ 42 – 50

Plats

Tegs hälsocentral, Umeå samt mötesrummen
Hallonet, Skellefteå sjukhus och Vilhelmina,
regionhuset.

Fredagen den 22 november kl. 09:45-15:30.
Ajournering för lunch kl. 12:00-13:00.

Beslutande

Marianne Normark (L) 1:e vice ordförande
Susanne Dufvenberg (S) 2:e vice ordförande
Elin Segerstedt Söderberg (M)
Urban Lindström (S)
Katarina Jonsson (S) (kl. 10:15-15:30)

Övriga

Laila Ålevik, verksamhetschef Tegs hälsocentral, §
44a,e
Anna-Maria Stenlund, tandvårdsdirektör, § 44b,c,d
Cecilia Edström, hälsoutvecklare, § 44b
Karina Salomonsson, verksamhetschef 1177, § 44d
Therese Erixsson, kommunikatör, § 44d
Karin Gebart Hedman, verksamhetsnära förvaltare,
§ 44d
Tomas Lindgren, projektledare e-hälsa, § 44d
Madelen Holmgren, kommunikatör, § 44d
Victoria Rolandsson, kommunikatör, § 44d
Anna Rosén, överläkare § 44e
Karin Linder, sekreterare

Sekreterare

.....
Karin Linder

Justerat

.....
Marianne Normark (L)
Ordförande

.....
Susanne Dufvenberg (S)
Justerare

BEVIS OCH ANSLAG OM JUSTERING

Anslagsdatum 2019-12-04

Plats för anslag Region Västerbottens officiella anslagstavla
www.regionvasterbotten.se samt på Köksvägen 11, Umeå.

Protokollet förvaras hos Registratorm vid regionens hus, Köksvägen 11, Umeå.

Registrator

Innehåll

§ 42	Justering	4
§ 43	Fastställande av föredragningslista	4
§ 44	Informationer	4
§ 45	Utskott för primärvård och tandvård. Månadsrapport per oktober 2019	7
§ 46	Förändring av folktandvårdens tandtekniska verksamhet i region Västerbotten	8
§ 47	Kompetensförsörjning specialisttandläkare. Ökat behov av ST-utbildning	9
§ 48	Västerbottens hälsoundersökningar, VHU 2020	10
§ 49	Revidering av sammanträdestider 2020	11
§ 50	Handlingar för kännedom	12

§ 42 Justering

Utskott för primärvård och tandvård utser Susanne Dufvenberg att tillsammans med ordförande justera protokollet.

Justeringsdatum fastställs till den 3 december.

**§ 43 Fastställande av föredragningslista
HSN 84-2019****Sammanfattning**

Förslag till föredragningslista har upprättats.

Utskottet för primärvård och tandvårds beslut

Upprättad föredragningslista fastställs.

**§ 44 Informationer
HSN 85-2019****Sammanfattning****a) Tegs hälsocentral. Besök och information**

Laila Ålevik, verksamhetschef informerar om att Tegs hälsocentral har 17 500 listade personer i varierande åldrar, cirka 60 000 besök per år.

Hälsocentralen har en ekonomi i balans. En anledning till detta är en bra bas med ST-läkare och därmed inget behov av stafettläkare samt att kostnader för läkemedel ligger på plus.

Det finns en bra bemanning gällande psykosocialt team, som bland annat erbjuder KBT-behandling i grupp. Familjecentral med öppen förskola fungerar bra, men saknar samverkan med BUP, barn och ungdomspsykiatri.

Största utmaningarna är samarbete med kommunerna. Det behöver förtydligas vilket ansvar kommunerna respektive regionen har.

b) Levnadsvanor vid psykisk ohälsa

Cecilia Edström, hälsoutvecklare informerar om projektet psykisk ohälsa och levnadsvanor inom primärvården, vilket är finansierat av projektmedel från Socialstyrelsen.

Projektet startade 2018 i syfte att öka primärvårdens arbete med levnadsvanor vid psykisk ohälsa, med övergripande mål att verka för en bättre och mer jämlik hälsa inom Region Västerbotten. Under 2018 har aktiviteterna fokuserats på förankring, kartläggning och planering. Aktiviteterna som genomförs 2019 svarar mot de behov som identifierades vid kartläggningen.

Aktiviteter inom projektet 2019:

- Information till rehabkoordinatorer om vikten av samtal om levnadsvanor
- Erbjudande till ungdomshälsor i länet om olika typer av fysisk aktivitet ex yoga
- Samverkansmöte i Lycksele om hur samverkan kan ske kring goda levnadsvanor bland ungdomar för att förhindra psykisk ohälsa
- Utbildning i samtal om levnadsvanor
- Erbjudande till hälsocentraler om besök för att titta på deras siffror och samtala om vad de eventuellt kan göra för att förbättra rutiner och insatser vid ohälsosamma levnadsvanor.

c) Tandvård

Anna-Maria Stenlund, tandvårdsdirektör informerar om den översyn som är gjord gällande folktandvårdens tandtekniska verksamhet.

År 2016 påbörjades en översyn utifrån att verksamheten hade ett negativt resultat. År 2018 genomfördes ett första åtgärds paket och 2019 genomfördes en ny översyn på grund av fortsatt negativt resultat.

De tre förslag på åtgärder som utredningen tagit fram ger alla möjligheter till att uppnå en ekonomi i balans, men med olika konsekvenser för den tandtekniska verksamheten och därmed för folktandvården i länet.

Ärendet återkommer i § 46.

Anna-Maria informerar vidare kring behov av specialisttjänstgöring inom folktandvården.

Specialisttandvård, liksom övrig tandvård och sjukvård, står inför ett stort generationsskifte. Det finns ingen minskning av behov av specialisttandvård i länet, snarare tvärtom. Allmäntandvården tappar personal vilket leder till ökat tryck på specialisttandvården.

Ärendet återkommer i § 47.

d) 1177 vårdguiden, telefoni och e-tjänster

1177 vårdguiden ägs av alla regioner. Varje region driver sin egen verksamhet för sjukvårdsrådgivning och ingår i ett nationellt nätverk som följer nationella kvalitetsnormer och använder sig av samma beslutsunderlag för medicinska bedömningar. Tjänsten består av ett rådgivningsstöd med integrerad telefoni som stödjer sjuksköterskorna att hantera samtal och bedöma vårdbehovet hos den vårdsökande.

Information ges om 1177 vårdguidens e-tjänster. Bastjänster som finns är att förnya recept, förnya hjälpmedel, av- och omboka tid, kontakt gällande rådgivning samt egen vårdbegäran. Stöd och behandling via 1177 vårdguiden kan också erbjudas.

Pågående utveckling av e-tjänster är enkäter som skickas från vården till patient, exempelvis hälsodeklaration inför operation och VHU-enkät liksom att kunna se remisser och provsvar i journalen.

Region Västerbotten är tillsammans med ytterligare 4 regioner med i ett pilotprojekt med bild. Det innebär att den person som ringer 1177 Vårdguiden via smartphone kan ta foto på ex. hudutslag och skicka till operatören. Bilden sparas som journalhandling. Ytterligare två regioner är med i liknande projekt men med videoupkoppling. Ärende-

tiden är längre än vid vanligt telefonsamtal, men kan spara tid genom att patienten kanske inte behöver åka till primärvård eller akutsjukvård. Slår dessa bägge projekt väl ut kan det bli frågan om breddinförande.

e) Västerbottens hälsoundersökningar, VHU 2020

Anna Rosén, överläkare och Laila Ålevik, verksamhetschef informerar om Västerbottens hälsoundersökningar, som har funnits inom länet sedan 1985.

Hälsoundersökningarna gäller 40-, 50-, och 60-åringar och är ett befolkningsinriktat folkhälsoarbete. Anna ger en bild av olikheterna i länet när det gäller antalet utförda hälsoundersökningar och några av orsakerna till detta.

Rutiner behöver förbättras, bland annat avbokningsrutiner och rätt använd kompetens vid genomförande av hälsoundersökning.

Ärendet återkommer i § 48.

f) Kurser, konferenser, återsrapportering

- Primärvårdskonferens i Göteborg den 1-2 oktober 2019. Deltagare från utskottet var Jonas Karlberg och Susanne Dufvenberg.

Information gavs om primärvård i Alaska, ett land som är drygt tre gånger så stort som Sverige. Alaska är en ännu mer utpräglad glesbygd än södra Lappland och kan fungera som en inspirationskälla för glesbygdsmedicinskt centrum.

Föreläsaren menar att svensk primärvård i allmänhet bygger efter sjukhusvård, men att det borde vara tvärtom. Det gäller att flytta fokus från vård till hälsovård, så som det görs i Nederländerna.

Utvecklingen av digitalisering i vården går framåt i rasande takt i Sverige. Finns det farhågor med digitalisering i vården med fokus på läkarbedömningar online och precisionsmedicin?

- Länsdialog – handlingsplan mot missbruk och beroende 13-29 år, den 10 oktober. Deltagare Marianne Normark och Susanne Dufvenberg.

Svenska kommuner och landsting bjuder in till länsdialoger runt om i landet. Den 10 oktober var det Västerbottens tur. Syftet med länsdialog är att göra en regional handlingsplan samt tillsammans aktivt ta ett steg framåt i arbetet mot missbruk.

Svenska kommuner och landsting (SKL) har en handlingsplan mot missbruk och beroende. Den består av en beslutsdel samt två kunskapsunderlag.

- Handlingsplan mot missbruk och beroende – tidig upptäckt, stöd och behandling för personer 13-29 år
- Missbruk och beroende 13-29 år – så här vänder vi utvecklingen (kunskapsunderlag)
- Nya psykoaktiva substanser – det vi kallar nätdroger (kunskapsunderlag)

- Narkotikabruk är vanligare bland män än kvinnor, vanligast i de yngre åldersgrupperna (16-29 år)
- Tillgången till nya psykoaktiva substanser s.k. nätdroger har ökat snabbt
- Den narkotikarelaterade dödligheten i Sverige är bland de högsta i Europa

Utifrån detta anser svenska kommuner och landsting att det är ett prioriterat område.

Svenska kommuner och landstings budskap är:

- Det ska vara lätt att söka hjälp – utveckla tillgängligt och jämlikt stöd
- Mera samordning, samverkan och delaktighet behövs
- Arbeta med tidig upptäckt, riskbeteenden och tidiga samordnade insatser
- Tydliggöra ansvar och utveckla målgruppsanpassade stöd- och behandlingsinsatser
- Satsa på kunskapsutveckling – en förutsättning för bättre resultat

Umeå kommuns handlingsplan mot missbruk och beroende visades.

Utskottet för primärvård och tandvårds beslut

Informationen är delgiven.

§ 45 Utskott för primärvård och tandvård. Månadsrapport per oktober 2019 HSN 960-2019

Sammanfattning

Primärvårdsverksamhetens nettokostnader visar för perioden en negativ avvikelse mot budget på 79 miljoner kronor.

Tandvårdsverksamhetens nettokostnader visar för perioden en negativ avvikelse mot budget på 18 miljoner kronor.

Månadsrapporten visar ackumulerat utfall och ackumulerad budget innevarande år, ackumulerad differens samt årsbudget för:

- primärvårdsområde södra Lappland, Skellefteå och Umeå
- respektive hälsocentral/sjukstuga
- tandvårdsområde mitt, syd, nord
- folktandvård tandtekniska laboratorier, specialisttandvård, utbildningstandvård samt ledning och administration

Vidare visar månadsrapporten:

- Kostnader för hyrpersonal inom primärvård respektive sjukhusvård.
- Produktion såsom antal vårdtillfällen, vårddagar, läkarbesök, sjukvårdande behandlingar inom primärvård respektive sjukhusvård samt antal besök och antal patienter inom tandvård.
- Tillgänglighet inom primärvård såsom antal besvarade samtal samma dag.

Huvudsakliga orsaker till underskott inom primärvård är hyrläkarkostnader i södra Lappland samt Skellefteå och läkemedelskostnader i främst i Skellefteåområdet.

Huvudsakliga orsaker till underskott inom tandvården är brist på tandläkare, vilket innebär att vuxentandvården måste prioriteras ner vilket i sin tur innebär lägre intäkter.

Förslag till beslut

Utskott för primärvård och tandvård beslutar:

Informationen är delgiven.

Beslutsunderlag

- Månadsrapport oktober 2019. Utskott för primärvård och tandvård

Utskott för primärvård och tandvårds beslut

Informationen är delgiven.

§ 46 Förändring av folktandvårdens tandtekniska verksamhet i region Västerbotten HSN 1115-2019

Sammanfattning

Den tandtekniska verksamheten är idag en bransch under snabb förändring och som är konkurrensutsatt från verksamheter både nationellt och internationellt.

Utredning har gjorts, vilken påvisar ett antal problemområden som behöver åtgärdas för att klara den omställning och de investeringar som krävs för att införa ny teknik, möta förändrade behov samt uppnå en ekonomi i balans. Vissa åtgärder är genomförda såsom att koncentrera den tandtekniska verksamheten till två orter, Umeå och Skellefteå.

Trots dessa åtgärder, som genomfördes under 2018, prognostiseras folktandvårdens tandtekniska ett fortsatt negativt resultat för 2019 på cirka 3 miljoner kronor. Med anledning av detta krävs ytterligare åtgärder för att nå en ekonomi i balans.

De tre förslag på åtgärder som utredningen tagit fram ger alla möjligheter till att uppnå en ekonomi i balans, men med olika konsekvenser för den tandtekniska verksamheten och därmed för folktandvården i länet.

Förslag 1. Bibehållen verksamhet på tre ställen

Förslag 2. Centralisera verksamhet till en plats

Förslag 3. Avveckla verksamhet

Det ekonomiska utfallet för den tandtekniska verksamheten beräknas kunna förbättras med 3,1 respektive 3,2 miljoner kronor i alternativ 1 och 2. Alternativ 3, en avveckling av verksamheten, kommer att generera en kostnad på cirka 10–12 miljoner kronor under en 2-3 års period.

De olika förslag som finns framtagna påverkar patienter/medborgare olika men bedömning är att konsekvenser i alla tre alternativ anses vara begränsade.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse
- Sammanfattande bedömning av förslag till kostnadsreducering inom tandteknisk verksamhet

Utskott för primärvård och tandvårds beslut

Ärendet bordläggs till sammanträde i utskott för primärvård och tandvård den 21 januari 2019.

§ 47 **Kompetensförsörjning specialisttandläkare. Ökat behov av ST-utbildning** HSN 1114-2019

Sammanfattning

Specialisttandvård, liksom övrig tandvård och sjukvård, står inför ett stort generationsskifte. Fram till och med år 2025 kommer 50 procent, 23 av 47 specialisttandläkare, inom region Västerbotten att passera 65-årsgränsen.

Med dagens utbildningsnivå och budgetering kommer 3 specialisttandläkare att utbildas varje år, vilket inte kommer att fylla det behov som finns. Tandläkare i Norrland är i princip uteslutande utbildade vid Umeå universitet. Att i framtiden bibehålla hög standard i klinisk handledning är ett krav för tandläkarutbildningens examinationsrätt och överlevnad. En tandläkarutbildning i Umeå är en förutsättning i framtiden för att kunna rekrytera tandläkare till Norrland.

Regionen skriver idag kontrakt, så kallat utbildningslån, med Umeå universitet vilket innebär att specialisttandläkaren måste jobba i region Västerbotten lika många år som hen gått sin ST-utbildning. På så vis säkras att inte bara utbildas utan även att få behålla specialisttandläkare i regionen.

Genom att utöka budgetramen med 10 miljoner kronor för att möjliggöra två uppdragsplatser per specialitet år 2020 - 2022, vilket innebär totalt 18 ST-platser, skulle tandvårdsuppdraget klaras av med en långsiktigt bättre ekonomi i och med att detta även skulle generera mer vuxenintäkter.

Förslag till beslut

Utskott för primärvård och tandvårds förslag till beslut:

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar om utökad budgetram från 4,5 miljoner kronor till 14,5 miljoner kronor för folktandvårdens utbildning till specialisttandläkare för de tre kommande åren, 2020 till och med 2022.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse
- Sammanfattande bedömning av förslag till kostnadsreducering inom tandteknisk verksamhet

Utskott för primärvård och tandvårds beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar om utökad budgetram från 4,5 miljoner kronor till 14,5 miljoner kronor för folktandvårdens utbildning till specialisttandläkare för de tre kommande åren, 2020 till och med 2022.

Klinisk verksamhet ska styras mot hela länet.

**§ 48 Västerbottens hälsoundersökningar, VHU 2020
HSN 1112-2019****Sammanfattning**

Västerbottens hälsoundersökningar är en del i regionens folkhälsost strategi för prevention och tidig upptäckt av kroniska sjukdomar. Västerbottens hälsoundersökningar gäller 40-, 50-, 60-åringar och infördes år 1985.

Hälsoundersökningarna bygger på metoder för att förebygga sjukdom genom att stödja förändring av ohälsosamma levnadsvanor, såsom tobaksbruk, riskbruk av alkohol, otillräcklig fysisk aktivitet samt ohälsosamma matvanor.

Andel genomförda hälsoundersökningar 2015 - 2018 samt 2019 januari tom juni:

2015: 62%
2016: 59%
2017: 56%
2018: 55%
2019: 30% (januari tom juni)

Det är variationer i antal utförda hälsoundersökningar mellan olika hälsocentraler.

Hälsocentraler med låg andel genomförda hälsoundersökningar kan bero på brist på personal, andra uppgifter som prioriteras, statistik som släpar efter samt varierande sätt att bjuda in till hälsoundersökning.

Hälsocentraler med hög andel genomförda hälsoundersökningar kan bero på en stabil lokal organisation kring hälsoundersökningar, att det anses vara en prioriterad arbetsuppgift samt tydlig rutin för inbjudan.

Hur kan andel hälsundersökningar öka?

Genom möjlighet till digital enkät via 1177 vårdguiden, tydliga rutiner gällande inbjudan men framför allt att hälsundersökningar prioriteras genom att möjliggöra tid för dessa.

Utskott för primärvård och tandvårds beslut

Informationen är delgiven.

Utskottet noterar att brist på uppföljning av hälsundersökningar behöver ses över.

§ 49 Revidering av sammanträdestider 2020 HSN 961-2019

Sammanfattning

Vid utskottets sammanträde 2019-09-26 fastställdes sammanträdestider för verksamhetsåret 2020.

Fastställt sammanträdesdatum i maj behöver ändras. Nytt mötesdatum är den 11 maj. Med denna ändring föreslås nedanstående sammanträdesdatum för utskott för primärvård och tandvård verksamhetsåret 2020.

21 januari
28 februari
1 april
11 maj
2 juni

17 augusti
18 september
20 oktober
17 november

Förslag till beslut

Utskott för primärvård och tandvård beslutar:

Sammanträdestider 2020 fastställs enligt ovan.

Utskott för primärvård och tandvårds beslut

Sammanträdestider för utskottet verksamhetsåret 2020 fastställs enligt upprättat förslag.

§ 50 Handlingar för kännedom

Regionstyrelsens sammanträde 2019-10-15. Protokollsutdrag § 221
RS 1266:2-2019

Regionstyrelsens beställning av övrig primärvård 2020
RS 1266:3-2019

Utskott för primärvård och tandvårds beslut

Informationen är delgiven.

Signatursida

Detta dokument har elektroniskt undertecknats av följande undertecknare:

Namn	Karin Linder
Titel, Organisation	Nämndsekreterare, Region Västerbotten
Datum & Tid	2019-12-03 11:36:10 +01:00
Identifikationstyp	SMS (+46703453342)
Identifikations-id	d36da82e502941f1a0993113c1790d5f

Namn	Marianne Normark (L)
Titel, Organisation	1:e vice ordförande, Region Västerbotten
Datum & Tid	2019-12-03 12:43:14 +01:00
Identifikationstyp	SMS (+46702435704)
Identifikations-id	b472131f3e1740de852140c3bb12648e

Namn	Susanne Dufvenberg (S)
Titel, Organisation	2:e vice ordförande, Region Västerbotten
Datum & Tid	2019-12-03 14:31:37 +01:00
Identifikationstyp	SMS (+46738414381)
Identifikations-id	a9dbe40dd2214aa8bd3fba8c56d09cc0

Certifierad av ProSale Signing
Accepterad av alla undertecknare
2019-12-03 14:31:42 +01:00
Ref: 801952
www.comfact.com

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)